

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва, обліку та фінансів

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

 Наталя КИРИЧЕНКО

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 25 ПЕРСОНАЛЬНІ ФІНАНСИ

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень бакалавр

(бакалавр, магістр)

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація

(освітньо-професійна програма) «Фінанси, банківська справа та страхування»

факультет економічний

(назва факультету)

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма дисципліни «Персональні фінанси»
(назва навчальної дисципліни)

Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Розробники:

Тетяна ПОВОД, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів, к.е.н., доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри
підприємництва, обліку та фінансів

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри

Алла КАРНАУШЕНКО

«28» серпня 2025 року

Схвалено методичною комісією економічного факультету

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Затверджено на Вченій раді економічного факультету

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни «Персональні фінанси»

Найменування Показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	Обов’язкова (ОК 25)	
Змістових частин – 2	Спеціальності: <u>072 Фінанси, банківська справа та страхування</u> <u>ОПП</u> <u>«Фінанси, банківська справа та страхування»</u>	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково- дослідне завдання: <u>реферат, комплексне завдання на аналітичне дослідження проблеми</u> (назва)		3-й	-
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. самостійної роботи студента – 4 год.	Освітній рівень: <u>перший</u> (<u>бакалаврський</u>)	1-й	-
		Лекції	
		30 год.	-
		Практичні, семінарські	
		30 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
60 год.	-		
Індивідуальні завдання:		-	
Вид контролю: екзамен			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 60/60.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни полягає у вивченні теоретичних й практичних засад формування персональних фінансів, принципів їх використання, правил співпраці з фінансово-кредитними установами, а також у розвитку розуміння наслідків власних фінансових рішень та усвідомлення відповідальності за них.

Основне завдання вивчення навчальної дисципліни «Персональні фінанси» полягає у формуванні системи знань про основні інструменти управління персональними фінансами та оволодіння слухачами навичок ефективно розпоряджатися персональними фінансами, планувати особистий бюджет і знижувати ризики, приймати зважені фінансові рішення щодо можливостей розширення джерел персональних доходів; планування і коригування власних видатків; формування персональних фінансових резервів і здійснення заощаджень; використання кредитних ресурсів та здійснення інвестування власних заощаджень.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, зокрема в аграрній сфері

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати фінансові технології, економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР 24. Демонструвати достатній рівень теоретичних знань та практичної обізнаності у фінансово-кредитній, страховій та інвестиційній діяльності.

ПР 28. Здійснювати збір, критичне оцінювання та аналітичне опрацювання фінансової й нефінансової інформації для обґрунтованого прийняття управлінських рішень.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістова частина 1 Концептуально-теоретичні засади функціонування персональних фінансів

Тема 1. Теоретичні засади персональних фінансів.

Людський чинник в економічному розвитку суспільства. Сутність та необхідність ідентифікації персональних фінансів у фінансовій системі держави. Прийняття персональних фінансових рішень в умовах економічної нестабільності. Понятійно-категоріальний апарат щодо управління персональними фінансами. Необхідність управління персональними фінансами.

Тема 2. Суть, необхідність та цілі управління персональними фінансами

Етапи управління персональними фінансами (планування, виконання, досягнення цілей). Теорія життєвого циклу Ф. Модільяні. Теорія М. Берзона. Особливості фінансування потреб людини упродовж життя. Цілі управління персональними фінансами (коротко-, середньо- і довгострокові цілі).

Тема 3. Персональне фінансове планування: інструментарій та сучасні реалії України.

Сімейний бюджет та принципи його укладання, аналізу та виконання. Особливості формування сімейного бюджету в Україні. Індивідуальні форми управління персональними фінансами. Самостійне інвестування. Довірче управління. Переваги і недоліки індивідуальних форм управління. Переваги і недоліки індивідуальних форм управління. Переваги і недоліки індивідуальних та колективних форм управління персональними фінансами.

Тема 4. Формування особистого капіталу для досягнення цілей управління персональними фінансами

Поняття сукупного особистого капіталу. Поточний капітал. Резервний капітал. Інвестиційний капітал. Відсоткова ставка (номінальна, реальна відсоткова ставка). Формула Фішера. Вплив зміни вартості грошей у часі на особливості формування окремих складових особистого капіталу.

Тема 5. Банки та банківські продукти в системі персональних фінансів

Інфраструктура та принципи роботи банків та банківської системи. Сутність без ризикових фінансових інструментів. Депозити та кредити як інструмент фінансового планування. Банківський депозит. Переваги і недоліки банківського депозиту. Капіталізація відсотків. Облігації. Переваги і недоліки облігацій. Платіжні системи – можливості для раціонального заощадження.

Тема 6. Формування особистих пенсійних програм. Страхування – перспективи використання в системі персональних фінансів.

Світовий досвід реформування пенсійного забезпечення Пенсійна реформа України: сутність та перспективи розвитку. Техніки формування персональних пенсійних планів та стратегій. Колективні форми управління персональними фінансами. Пайові інвестиційні фонди. Недержавні пенсійні фонди. Переваги і недоліки недержавних пенсійних фондів. Сутність, принципи та значення страхування. Страховий поліс: правила укладання та аналізу переваг та ризиків.

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти управління персональними фінансами

Тема 7. Ризикові фінансові інструменти в управлінні персональними фінансами

Сутність ризикових фінансових інструментів. Прийняття фінансових рішень в умовах невизначеності. Дохідність інструментів і премія за ризик. Акція. Очікувана дохідність, варіація і дисперсія акції. Кореляція акцій. Крива Гауса в управлінні особистими фінансами. Інвестиційний портфель. Очікувана дохідність, варіація і дисперсія інвестиційного портфеля. Коваріація, кореляція інвестиційного портфеля.

Тема 8. Принципи та правила формування заощаджень.

Благо і корисність споживання. Теорія раціональної поведінки. Ірраціональні витрати населення в сфері споживання. Вплив поведінкових факторів на заощаджувальну поведінку населення. Поведінкові аспекти формування персональних інвестицій

Тема 9. Тайм-менеджмент та персональний розвиток. Мотивація як ключовий інструмент реалізації цілей та завдань персональних фінансів

Сутність, принципи, функції теорії управління робочим часом, цілепокладання та планування. Принципи особистого тайм-менеджменту. Еволюція теоретичних концепцій мотивації. Формування відповідного відношення до грошей на кожному рівні потреб. Система цінностей в стратегії фінансового планування.

Тема 10. Зменшення негативного впливу поведінкових факторів на персональні фінанси

Політика лібертаріанського патерналізму та її вплив на особисті фінанси. Підвищення фінансової грамотності населення як стратегія ефективного управління персональними фінансами

Тема 11. Оцінка ефективності управління особистими фінансами

Поняття ефективності управління особистими фінансами. Премія за ризик інвестування. Коефіцієнт Шарпа та його місце в оцінці ефективності управління персональними фінансами. Оцінка ефективності фінансового забезпечення соціальних стандартів життя населення.

Тема 12. Зарубіжний досвід управління персональними фінансами

Світова економічна думка щодо управління персональними фінансами. Персональний фінансовий менеджмент у зарубіжній практиці. Формування персональних фінансів в Німеччині. Управління персональними фінансами у

Великобританії. Управління персональними фінансами в США. Управління персональними фінансами в Японії. Зарубіжний досвід функціонування персональних фінансів і можливості його використання в Україні. Напрями розвитку персональних фінансів в умовах ринкових трансформацій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових частин і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ.	Лаб	інд	Самост.
<i>Змістова частина 1</i>						
<i>Концептуально-теоретичні засади функціонування персональних фінансів</i>						
Тема 1. Теоретичні засади персональних фінансів	9	2	2	-	-	5
Тема 2. Суть, необхідність та цілі управління персональними фінансами	9	2	2	-	-	5
Тема 3. Персональне фінансове планування: інструментарій та сучасні реалії України	13	4	4	-	-	5
Тема 4. Формування особистого капіталу для досягнення цілей управління персональними фінансами	9	2	2	-	-	5
Тема 5. Банки та банківські продукти в системі персональних фінансів	9	2	2	-	-	5
Тема 6. Формування особистих пенсійних програм. Страхування – перспективи використання в системі персональних фінансів.	9	2	2	-	-	5
<i>Разом за змістовою частиною 1</i>	58	14	14	-	-	30
<i>Змістовий модуль 2. Практичні аспекти управління персональними фінансами</i>						
Тема 7. Ризикові фінансові інструменти в управлінні персональними фінансами	9	2	2	-	-	5
Тема 8. Принципи та правила формування заощаджень	9	2	2	-	-	5
Тема 9. Тайм-менеджмент та персональний розвиток. Мотивація як ключовий інструмент реалізації цілей та завдань персональних фінансів	9	2	2	-	-	5
Тема 10. Зменшення негативного впливу поведінкових факторів на персональні фінанси	13	4	4	-	-	5

Тема 11. Оцінка ефективності управління особистими фінансами	9	2	2	-	-	5
Тема 12. Зарубіжний досвід управління персональними фінансами	13	4	4	-	-	5
<i>Разом за змістовою частиною 2</i>	<i>62</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>30</i>
УСЬОГО ГОДИН	120	30	30	-	-	60

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні засади персональних фінансів	2
2	Тема 2. Суть, необхідність та цілі управління персональними фінансами	2
3	Тема 3. Персональне фінансове планування: інструментарій та сучасні реалії України	4
4	Тема 4. Формування особистого капіталу для досягнення цілей управління персональними фінансами	2
5	Тема 5. Банки та банківські продукти в системі персональних фінансів	2
6	Тема 6. Формування особистих пенсійних програм. Страхування – перспективи використання в системі персональних фінансів.	2
7	Тема 7. Ризикові фінансові інструменти в управлінні персональними фінансами	2
8	Тема 8. Принципи та правила формування заощаджень	2
9	Тема 9. Тайм-менеджмент та персональний розвиток. Мотивація як ключовий інструмент реалізації цілей та завдань персональних фінансів	2
10	Тема 10. Зменшення негативного впливу поведінкових факторів на персональні фінанси	4
11	Тема 11. Оцінка ефективності управління особистими фінансами	2
12	Тема 12. Зарубіжний досвід управління персональними фінансами	4
Разом		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Теоретичні засади персональних фінансів	2
2	Тема 2. Суть, необхідність та цілі управління персональними фінансами	2

3	Тема 3. Персональне фінансове планування: інструментарій та сучасні реалії України	4
4	Тема 4. Формування особистого капіталу для досягнення цілей управління персональними фінансами	2
5	Тема 5. Банки та банківські продукти в системі персональних фінансів	2
6	Тема 6. Формування особистих пенсійних програм. Страхування – перспективи використання в системі персональних фінансів.	2
7	Тема 7. Ризикові фінансові інструменти в управлінні персональними фінансами	2
8	Тема 8. Принципи та правила формування заощаджень	2
9	Тема 9. Тайм-менеджмент та персональний розвиток. Мотивація як ключовий інструмент реалізації цілей та завдань персональних фінансів	2
10	Тема 10. Зменшення негативного впливу поведінкових факторів на персональні фінанси	4
11	Тема 11. Оцінка ефективності управління особистими фінансами	2
12	Тема 12. Зарубіжний досвід управління персональними фінансами	4
Разом		30

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	не передбачено навчальним планом	-

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні засади персональних фінансів	5
2	Тема 2. Суть, необхідність та цілі управління персональними фінансами	5
3	Тема 3. Персональне фінансове планування: інструментарій та сучасні реалії України	5
4	Тема 4. Формування особистого капіталу для досягнення цілей	5
5	Тема 5. Банки та банківські продукти в системі персональних фінансів	5
6	Тема 6. Формування особистих пенсійних програм. Страхування – перспективи використання в системі персональних фінансів.	5
7	Тема 7. Ризикові фінансові інструменти в управлінні персональними фінансами	5
8	Тема 8. Принципи та правила формування заощаджень	5
9	Тема 9. Тайм-менеджмент та персональний розвиток. Мотивація як ключовий інструмент реалізації цілей та завдань персональних фінансів	5
10	Тема 10. Зменшення негативного впливу поведінкових факторів на персональні фінанси	5
11	Тема 11. Оцінка ефективності управління особистими фінансами	5
12	Тема 12. Зарубіжний досвід управління персональними фінансами	5
Разом		60

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні робота є однією з форм самостійної роботи здобувачів, яка передбачає створення умов для як найповнішої реалізації творчих можливостей і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі одержують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. У процесі виконання індивідуальної роботи здобувач вищої освіти повинен продемонструвати вміння:

- формулювати мету і завдання роботи;
- обґрунтовувати методи вирішення поставлених завдань;
- розробляти структуру роботи;
- працювати з літературними джерелами;
- виявляти проблеми в рамках досліджуваної теми;
- формулювати результати своєї роботи і давати їм оцінку.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тема навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Теми презентацій (рефератів, доповідей) з дисципліни «Персональні фінанси»

1. Особливості формування персональної грамотності населення у країнах Європи.
2. Фінансова грамотність населення України
3. Важливість управління сімейними фінансами.
4. Податки як інструмент перерозподілу доходів між членами суспільства.
5. Роль сім'ї у фінансовому вихованні студентів.
6. Сімейна культура грошей: від бідності до багатства.
7. Фінансовий добробут сім'ї.
8. Сімейні фінанси і діти.
9. Контроль та планування сімейного бюджету
10. Роздільний бюджет в родині - добре чи погано?
11. Сімейний бюджет: від економії до багатства
12. Як економити сімейний бюджет
13. Грошові та натуральні джерела формування доходів сім'ї.

14. Оплата праці як основне джерело грошових надходжень до сімейного бюджету.
15. Залежність структури доходів сімейного бюджету від характеру суспільних відносин у країні та рівня розвитку продуктивних сил.
16. Нетрудові доходи, як джерело формування бюджету сім'ї.
17. Необхідність та доцільність планування сімейного бюджету.
18. Рівень життя населення та основні показники які його характеризують.
19. Межа бідності в Україні та Європі.
20. Державна допомога малозабезпеченим сім'ям: вітчизняний та зарубіжний досвід.
21. Субсидія, як одна з форм соціальної допомоги.
22. Сучасні проблеми та перспективи соціального захисту населення в Україні.
23. Сімейне право, як галузь права: поняття та предмет.
24. Сімейний кодекс – основне джерело сімейного законодавства України.
25. Предмет сімейного права в зарубіжних країнах.
26. Поняття та умови укладення шлюбу в зарубіжних країнах.
27. Нормативно-правове забезпечення молодіжної та сімейної політики в Україні
28. Молоді сім'ї у контексті демографічного розвитку України
29. Соціально-економічне становище молодих сімей
30. Доходи та витрати сімей. Поширеність бідності
31. Тенденції розвитку інституту сім'ї
32. Міжнародний досвід соціальної підтримки сімей
33. Вплив сімейної політики на соціально-демографічні процеси
34. Планування сімейного бюджету: мобільні додатки для домашньої бухгалтерії
35. Сімейний бюджет після весілля: спільний або роздільний.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни успішно використовуються традиційні та інноваційні методи навчання. Добре обладнані навчальні аудиторії ХДАЕУ, наявність технічних засобів навчання, комп'ютерна підтримка навчального процесу, сучасна наочність сприяють реалізації «золотого правила» дидактики: використанню методів ілюстрації, демонстрації, якісному проведенню практичних робіт, організації плідної навчально-дослідної та науково-дослідної роботи.

Для проведення лекційних занять використовуються такі методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; частково-пошуковий, або евристичний метод.

При викладанні практичних та лабораторних занять використовуються:

репродуктивний метод – розв’язування задач вивченого матеріалу на основі зразка або правила; частково-пошуковий - це організація активного пошуку розв’язання окремих задач під керівництвом викладача і його вказівок; евристична бесіда - перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання; дослідницький метод - здобувачі вищої освіти самостійно розв’язують задачі за темами практичних занять дисципліни.

Самостійна робота застосовує: пояснювально-ілюстративний метод - здобувачі вищої освіти здобувають знання з навчальної або методичної літератури, через електронний посібник у «готовому» вигляді; дослідницький метод.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Використовують наступні методи контролю: усний, письмовий, комбінований, дискусійний.

Форми контролю, які використовуються:

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Усний контроль – опитування на лекції, практичному занятті. Письмовий контроль – перевірка розв’язку задач практичного заняття, контрольна робота. Вимоги та методи до поточного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача. Проміжна атестація має визначити рівень знань здобувача з програмного матеріалу змістової частини (рейтингова оцінка із змістової частини), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи. Контрольні роботи, що виконуються під час самостійної роботи здобувача, – це індивідуальні завдання, які передбачають самостійне виконання здобувачем певної практичної роботи на основі засвоєного теоретичного матеріалу.

Поточний підсумковий контроль: екзамен

Проміжний контроль з дисципліни «Персональні фінанси» включає оцінювання результатів самостійного вивчення теоретичного та практичного матеріалу.

Основні методи контролю знань здобувачів:

за окремою змістовою частиною:

- усна перевірка (опитування, розв’язання проблемних ситуацій тощо) на практичних заняттях (15 занять × 1 бал = 15 балів);
- тестова перевірка за темами дисципліни (12 тем × 1 бал = 12 балів);
- практична перевірка - розв’язання завдань (21 бал);
- захист рефератів, доповідей (1 робота × 2 бали = 2 бали);

- до 10 додаткових балів за участь у неформальній освіті, участь у конференціях, проходження стажування тощо.

Поточний контроль: загальна (максимальна) сума балів за змістові частини – 50; загальна (максимальна) сума балів, з урахуванням додаткових балів - 60.

Здобувач вищої освіти може бути допущений до екзамену, якщо він має позитивні оцінки за підсумками кожної із змістових частин.

Підсумковий контроль: екзамен – загальна сума балів – 40.

Максимальна кількість - 100 балів.

Опитування є один із способів обліку знань. Критерії оцінювання відповідей:

- повнота і правильність відповіді;
- ступінь усвідомлення та розуміння вивченого;
- повне і правильне викладення (оформлення) відповіді.

Оцінка «5» (відмінно) – 1 бал – ставиться, коли вивчений матеріал засвоєний у повному обсязі, здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня володіє необхідними знаннями і вміннями. Відповіді здобувача вищої освіти демонструють глибоке розуміння матеріалу, правильне застосування знань і умінь, необхідних для відповіді, не містять істотних помилок. Здобувач точно формулює думки і обґрунтовує їх послідовно, логічно викладає матеріал, виявляє вміння ілюструвати теоретичні знання, аналізує, наводить приклади і розв'язує проблемно-практичні ситуації, робить висновки.

Оцінка «4» (добре) – 0,75 бали – ставиться, коли здобувач вищої освіти володіє необхідними знаннями і вміннями (вимоги, що й на оцінку відмінно), проте у засвоєнні навчального матеріалу мають місце незначні прогалини і окремі неточності. Відповіді здобувача виявляють розуміння матеріалу, правильне застосування знань і умінь, необхідних для відповіді, але містять окремі помилки і невеликі неточності. При викладенні матеріалу допускається деяка непослідовність, незначні неточності у формуванні думок.

Оцінка «3» (задовільно) – 0,5 бали – ставиться, якщо здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня володіє знаннями і вміннями з дисципліни, але вони носять розрізнений характер, знання недостатньо глибокі, а вміння проявляється слабо. У засвоєнні навчального матеріалу мають місце суттєві неточності. Відповіді не глибокі, містять істотні помилки, у тому числі у висновках, аргументація слабка.

Оцінка «2» (незадовільно) – 0-0,37 бали – здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня розв'язує завдання без належного теоретичного обґрунтування результатів, рішення має суттєві помилки, зовсім не розв'язує завдання або невірно.

Виконання тестових завдань. Тематичний тест складається з 10 завдань за правильне виконання яких здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня отримує 1 бал. Одне правильно виконане тестове завдання має вагу в 0,1 бали.

Оцінка «5» (відмінно) – 0,9-1 бал.

Оцінка «4» (добре) – 0,6-0,8 бали.

Оцінка «3» (задовільно) – 0,3-0,5 бали.

Оцінка «2» (незадовільно) – 0-0,2 бали.

Виконання і захист доповідей. Критеріями оцінювання реферативних робіт є повнота розкриття теми, висвітлення сучасного стану та перспективних змін об'єкта дослідження, дотримання логіки та послідовності викладу, якісне оформлення доповіді з дотриманням вимог вищої школи, володіння матеріалом обраної теми при презентації реферату. Максимальна кількість балів за доповідь з її захистом – 4 бали.

Оцінка «5» (відмінно) - 4 бали, якщо:

- тема реферату актуальна та відзначається практичною спрямованістю;
- у роботі здійснено ґрунтовний аналіз усіх аспектів проблеми;
- використано сучасні джерела, у тому числі періодичні видання, монографії, які дають змогу висвітлити теоретичні й прикладні аспекти теми;
- матеріал роботи добре структурований, логічно викладений та побудований на конкретному прикладі;
- висновки відповідають завданням роботи, свідчать про реалізацію мети дослідження;
- рекомендації є обґрунтованими та мають практичну значущість;
- роботу оформлено з дотриманням встановлених правил.

Оцінка «4» (добре) – 2,25-3,5 бали, якщо:

- тема реферату актуальна;
- у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми;
- використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми;
- матеріал роботи структурований, логічно викладений та побудований на конкретному прикладі;
- висновки відповідають завданням роботи;
- рекомендації мають практичну спрямованість;
- оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам.

Оцінка «3» (задовільно) – 1,5-2 бали, якщо:

- здійснений здобувачем вищої освіти першого (бакалаврського) рівня теоретичний аналіз не повною мірою відповідає темі, меті і завданням дослідження;
- використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему;
- висновки не повністю відповідають завданням роботи;
- рекомендації недостатньо обґрунтовані;
- робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є певні недоліки.

Оцінка «2» (незадовільно) – 0-1 бал, якщо:

- здійснений здобувачем вищої освіти першого (бакалаврського) рівня аналіз не відповідає темі, меті і завданням дослідження;
- у змісті реферату не аналізується об'єкт дослідження, певні положення не ілюструються (в т.ч. таблицями, графіками тощо).
- здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня не використовував необхідні літературні, нормативні джерела і статистичні дані;
- висновки не відповідають завданням роботи;
- оформлення роботи не відповідає встановленим правилам.

**12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ З
ДИСЦИПЛІНИ «ПЕРСОНАЛЬНІ ФІНАНСИ»
(підсумковий контроль - екзамен)**

Поточне тестування та самостійна робота												
Змістова частина 1				Змістова частина 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	захист доповідей
3	3	3	4	4	4	4	4	4	5	5	5	2

Разом: поточне тестування та самостійна робота	Додаткові бали	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
50	10	40	100

T1, T2 ... T15 – теми змістових частин

Додаткові бали – за представлення результатів науково-дослідних робіт на конференціях, участь у неформальній освіті (професійних курсах, тренінгах, вебінарах; громадській освіті; професійному стажуванні; онлайн освіті тощо).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності/Local grade	Оцінка ЄКТС grade		Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Excellent	відмінно
82-89	B	Good	добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	незадовільно
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для освоєння навчальної дисципліни «Персональні фінанси» розроблено:

1. Презентації лекцій.
2. Методичні рекомендації до практичних занять.
3. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувача.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Гудзь Т.П. Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Особисті фінанси» для студентів усіх спеціальностей. Полтава: ПУЕТ, 2023. URL: <http://www2.el.puet.edu.ua>.
2. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як? : навч. посіб. Київ, 2019. – 272 с.
3. Гончаренко І. Г., Бережна Л. В., Березіна О. Ю. Інтерактивний посібник з фінансової грамотності. М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: Видавець Третяков О. М., 2024. 120 с.
4. Карлін М. І. Фінанси зарубіжних країн. Київ: Кондор, 2021. 364 с.
5. Бюджетна система : підручник / за ред. д. е. н., професора В. Г. Дем'янишина, д. е. н., професора О. П. Кириленко та д. е. н., професора З. М. Лободіної. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 624 с.
6. Бюджетна система : підручник / за ред. д. е. н., професора В. Г. Дем'янишина, д. е. н., професора О. П. Кириленко та д. е. н., професора З. М. Лободіної. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 624 с.
7. Кукель, Г. С. Конспект лекцій з дисципліни «Управління особистими доходами та витратами». Вінниця : ВНТУ, 2023. – 74 с. https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2024/Kukel_2023_74.pdf

Додаткова

8. Кізима Т. О. Кредитна поведінка домогосподарств: структурно-аналітичний аспект. Світ фінансів. 2019. Вип. 1. С. 7-18.
9. Перит І. О. Сутність та управління підприємницькою діяльністю домогосподарств. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 20. С. 72-77.
10. Фергюсон Н. Еволюція грошей. Фінансова історія світу; пер. з англ. К. Діса. Київ: Наш формат, 2017. 380 с.
11. Banking on the future: an exploration of FinTech and the consumer interest. Consumers International.
12. Blurred lines: How FinTech is shaping Financial Services. PricewaterhouseCoopers, 2016.
13. Танклевська Н.С., Повод Т.М. Поведінкова економіка: етимологія, сутність, теорія. Науковий вісник льотної академії. Серія: Економіка, менеджмент та право. Вип. 3;4. 2021. С. 38-46. <http://hdl.handle.net/123456789/6213>
14. Повод Т.М., Остапенко А.С. Краудфандинг як перспективне джерело фінансування бізнесу. Східна Європа: економіка, бізнес та управління: електронне наукове фахове видання. Вип. 5 (16). 2019. С. 235-240. <http://dSPACE.ksau.kherson.ua/handle/123456789/3860>
15. Повод Т.М., Остапенко А.С. Логістичний підхід до управління фінансовими потоками бізнесу. Інфраструктура ринку: електронне наукове

- фахове видання. Вип. 25. 2019. С. 746-751.
<http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/3864>
16. Повод Т.М. Фінансова грамотність населення як пріоритетна умова успішного розвитку держави. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2021. № 9, С.84-90.
<http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/7646>
 17. Povod T. Peculiarities of the formation of the resource base of banks: essence and significance. Таврійський науковий вісник. Серія Економіка. 2023. №16. С. 236-243. <http://surl.li/pamvp>
 18. Фінансово-економічна грамотність: підручник: у 2-х ч. / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О. В. Димченко. Київ: Кондор, 2017. Ч. 1: Основи національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України. 1024 с.
 19. Фінансово-економічна грамотність: підручник: у 2-х ч. / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О. В. Димченко. Київ : Кондор, 2018. Ч. 2: Банківська система України, загальні поняття про облік, аудит та економічний аналіз в умовах ринкової економіки. 400 с.
 20. Пахненко, О. М., Бричко М. М., Семенов А. Ю. Ілюстрований посібник із фінансової грамотності для школярів : навч. посіб. Суми: СумДУ, 2017. - 156 с.
 21. Тегмарк М. Життя 3.0. Доба штучного інтелекту. Наш Формат, 2019. 432 с.
 22. Фоусет Т., Провост Ф. Data Science для бізнесу. Як збирати, аналізувати і використовувати дані. Наш Формат, 2019.
 23. Криптовалюти в Україні: технологія, ринок, регулювання. Проект USAID «Трансформація фінансового сектору». URL: <http://www.fst-ua.info/wp-content/uploads/2019/01/C>
 24. ФІНТЕХ В УКРАЇНІ: тенденції, огляд ринку та каталог . Проект USAID «Трансформація фінансового сектору». URL: https://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf.
 25. Карлін М.І., Цимбалюк І.О. Фінанси домогосподарств провідних країн світу : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 172 с.
 26. Куцяк В.О. Особисті фінанси в умовах розвитку ринкових відносин в Україні : монографія. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2017. 198 с.
 27. Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.
 - 28.

Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. (поточна редакція від 01.01.2020). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р., № 436-IV. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua>.
5. Про банки і банківську діяльність. Закон України № 2121-III від 07.12.2000 р. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua> .
6. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23 лютого 2012 року № 4452-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.
7. Про споживче кредитування: Закон України 15 листопада 2016 року № 1734-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#Text>
8. Про страхування: Закон України від 07.03.1996р. № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
9. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2664-14>.
10. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006р. № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
11. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року N 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Інформаційні ресурси

12. Офіційний сайт Верховної ради України URL: <http://rada.gov.ua/>.
13. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <https://mof.gov.ua/uk>
14. Офіційний сайт Міністерство економіки України URL: <http://www.me.gov.ua>
15. Офіційний сайт Національного банку України URL: <https://bank.gov.ua5>.
16. Офіційний сайт Асоціації українських банків URL: <https://aub.org.ua>
17. Офіційний сайт Державної податкової служби України URL: <https://tax.gov.ua/>
18. Офіційний сайт Державної казначейської служби України URL: www.treasury.gov.ua
19. Офіційний сайт Держкомстату України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
20. Національна комісія з регулювання ринків фінансових послуг URL: <https://www.nfp.gov.ua>
21. Сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень URL: www.ibser.org.ua
22. Електронна версія газети «Цінні папери України» URL: http://www.finmarket.info/securities_paper/
23. Федеральне міністерство фінансів Німеччини URL : <http://www.bundesfinanzministerium.de/Web/DE/Home/home.html>
24. Центральний банк Німеччини URL : http://www.bundesbank.de/Navigation/EN/Home/home_node.html .

25. Центральний банк Франції URL : <http://www.banquefrance.fr/en/home.html>.
26. Центральний банк Швеції URL : <http://www.riksbank.se/en/>.
27. Центральний банк Японії URL : <http://www.boj.or.jp/en/index.h>
28. Офіційний сайт Міністерства фінансів Польщі України. URL : <https://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/finanse-publiczne>